

Fågelhobby

Ett multimediaforum för hobbyfågelentusiaster

Nr.4 2024 • Årgång 54 • www.fagelhobby.nu

Föreningskontakter

Bohuslän-Dals Fågelhobby (BDF)

David Andersson
Mob 0730-590232

bdf@fagelhobby.nu
www.bdfhobby.eu

Dalarnas burfågelförening (DBF)

Ann-Marie Green
Tel 0241-230 95

dbf@fagelhobby.nu
www.dalarnas-burfagel.se

Ekens fågelhobby (EFH)

Michael Thoresten
Kärrvägen 6, 375 22 Mörrum

efh@fagelhobby.nu
www.ekensfagelhobby.nu

Göteborgs Fågelförening (GBF)

Maria Ahlström
Mob 0705-495970

info@gbfhobby.se
www.gbfhobby.se

Jönköpings läns fågelförening (JLF)

Martin Simonsson
Mob 0703-209571

jlf@fagelhobby.nu
www.jlf.gojor.se

Kristianstads Fågelhobby (KFH)

Anders Nilsson
Mob 0706-350114

kfh@fagelhobby.nu

Kullabygdens Fågelförening (KFF)

Kjell Friberg
Mob 0707-688322

kff@fagelhobby.se
www.kullabygdensfagelforening.se

Malmö Burfågelförening (MBF)

Tord Widell
Mob 040-947117 eller Mob 0702-610789

tordwidell@msn.com
www.mbf@fagelhobby.nu

Ringsjöbygdens Burfågellubb (RBK)

Daniel Walther
Mob. 0709-666675

www.ringsjobygdensbk.se

Stockholms Burfågelförening (SBF)

Karl-Erik Tenglin
Mob 0706-21 04 70

sbf@fagelhobby.nu
www.sthlmburfagel.se

Upplands Fågelhobby (UFH)

Kristina Lennartsson
Mob 0734-059522

ufh@fagelhobby.nu
www.ufh.nu

Öresunds Fågelförening (ÖFF)

Roland Olsson
Mob 0707-174958

off@fagelhobby.nu
www.oresundsfagelforening.se

Riksförbundet Svensk Fågelhobby

Medlemstidningen Fågelhobby

Tidningen Fågelhobby kommer ut med 6 nr per år i digital form och ingår i medlemsavgiften när du går med i en förening ansluten till Riksförbundet Svensk Fågelhobby. På tidningens sida 2 listas föreningar du kan kontakta för medlemskap.

FÖRENINGSMEDDELANDEN
register@fagelhobby.nu

**ADRESSÄNDRINGAR
MEDLEMSREGISTER**
Uppge namn, gamla och nya adressen samt medlemsförening – och meddela adressändringen till din lokala medlemsförening.
register@fagelhobby.nu

**UTEBLIVEN ÅTKOMST
TILL TIDNINGEN**
Uppge namn, adress, medlemsförening.
register@fagelhobby.nu

REGISTRERARE
Britta Lindgren, UFH
register@fagelhobby.nu

Förbundsstyrelse 2025

ORDFÖRANDE

Tord Widell, MBF
Poppelgatan 49, 213 62 Malmö
Tel. 070 261 07 89

tordwidell@msn.com

VALBEREDNING

valberedning@fagelhobby.nu

FÖRSTAUPPFÖDNINGAR

Ingemar Nilsson, ÖFF
Piteågatan 13, 252 52 Helsingborg
Tel. 0725-73 00 04

uppfodning@fagelhobby.nu

REGISTRERARE

Britta Lindgren, UFH
register@fagelhobby.nu

**Tanumshede
ZOO**
Störst i Sverige på småfåglar!

ÖPPET
Vardag 11-18
Lördag 10-14
Söndagar stängt

Affärsvägen 1, 457 30 Tanumshede

Telefon: 0738-43 15 53
forpusalice@gmail.com
FB: Forpus Fågelfoder och Zoobutik

Fågelhobby Redaktion

REDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE

Ulf Zakariasson, BDF

Tel 0534-613 50

redaktor@fagelhobby.nu

REDAKTIONSMEDLEMMAR

Karl-Erik Tenglin, SBF

Tel 08-560 325 79

karl-erik.tenglin@fagelhobby.nu

Ingemar Nilsson, ÖFF

Tel 0725-73 00 04

ingemar.nilsson@fagelhobby.nu

ANNONSER

Kontakta Lars Collovin

annons@fagelhobby.nu

Skriv en artikel!

ALLA KAN SKRIVA OM SINA ERFARENHETER!

Vi vill ha textmanus i word- eller rtf-format. Infoga ej bilder i text-dokument! Bilder och korta filmer levereras separat. Vi hjälper gärna till med vägledning för er som tidigare ej skrivit artiklar.

Vi fixar fram bilder till din artikel om du inte har några själv och vi hjälper till med korrekturläsning, om du vill kan vi hjälpa till att finslipa meningsbyggnader.

WEBMASTER, FÖRENINGSMAIL

Anna Norén, RBK

webmaster@fagelhobby.nu

Annonspriser 6 nummer /år:

Format:	Pris:	Format:	Pris:
58 x 65 mm	1.025:-	182 x 134 mm	5.530:-
120 x 65 mm	2.050:-	182 x 203 mm	7.830:-
182 x 65 mm	3.070:-	182 x 270 mm	9.830:-

Priser uppfödareannonser

89 x 87 mm Standardannonser med bild 775:-

Utgivningsschema för Fågelhobby

Tidningen beräknas utkomma 25/2, 25/4, 25/6, 25/8, 25/10, 18/12

I detta nummer

Föreningskontakter	2
Förbundscontakter	3
Redaktion - Annonser - Web	4
Redaktören har ordet	5
Föreningsmeddelande	6
Veterinärkontakter	7
Infosida	7
Fotringar & uppfödningar	7
Bli Medlem	8
SF Rapport	9
Betraktelse	▶ 10
Papegojor	▶ 14
Parakiter	▶ 23
Fågelskådning	30
Nymfkakadua	34
Resor & Utflykter	48
Fågemarknad	49
Undulater KM	50
Danmarksresa	51
Fågeluppfödare	52
Annonser uppfödare	55
Övriga annonser	56

Redaktören har ordet!

FÅGELHOBBY NR.4 publik igen!

Även nr.4 av Fågelhobby distribueras digitalt kostnadsfritt på Förbundets hemsida.

www.fagelhobby.nu

Högre läsvärde.

Detta nummer innehåller 56 sidor en ökning med 24 sidor i jämförelse med den tidigare fysiska tidningen. Du kan i realtid se video, filmer som "kryddar" artiklarna.

Haka på! och bidra med artiklar, bilder och filmer och följ utvecklingen av Fågelhobby 2.0.

Inför kommande förbundsmöte!

Interrimstyrelsen vill påminna alla föreningar som är anslutna till Riksförbundet Svensk Fågelhobby att man i och med medlemskapet också tagit på sig en aktiv roll!

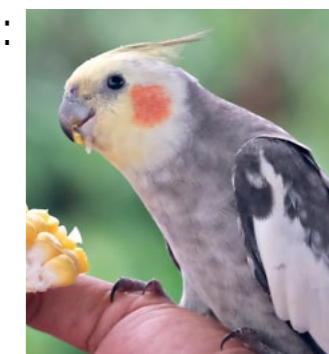
Ulf Zakariasson, redaktör

Omslagsbilden:

Nymfkakadua

Bild:

Pixabay

Medlemsrapportering

Vid årsskiftet skickas medlemsregister och instruktioner om hur medlemsrapportering ska ske till föreningarnas kassörer.

Se instruktioner på förbundets hemsida,
[http://fagelhobby.nu](http://fagelhobby.nu/wp-content/uploads/2018/03/MEDLEMSRAPPORTERING.pdf)

Registret ska vara registeransvarig och kassör tillhanda senast den 5:e i månaden då tidningen kommer ut. Endast det Excel-dokument över medlemmar som skickas ut av registeransvarig godkänns. Skälet är att minska risken för fel.

Felaktiga inskickade register beaktas ej och försent inskickade register betyder att medlemmarna får sin tidning med fördröjning.

Skicka registret som bifogad fil i e-brevet till:

register@fagelhobby.nu och
kassor@fagelhobby.nu

Betalning av medlemsavgiften (förbunds- och prenumerationsavgift) till SF ska ske i samband med rapportering av medlemmarna.

Vid frågor kontakta registeransvarig på
register@fagelhobby.nu

Meddelanden under denna rubrik skickas till register@fagelhobby.nu senast den 20 i samma månad tidningen ges ut. Skriv kortfattat utan onödig information.

Besök din lokalförenings hemsida!
På deras webbplats finner du sammarens föreningsaktiviteter.

Veterinärkliniker med
specialistkompetens fågelmedicin

Djursjukhuset Blå Stjärnan Göteborg
www.blastjarnan.se

Evidensia Djurkliniken Roslagstull
www.evidensia.se

Fågelkliniken i Lomma
www.fagelkliniken.se

Mälaren Smådjursklinik
www.malarensmadjur.se

Veterinärkliniker som tar emot fåglar

AniCura Kalmar Djursjukhus 0480-270 50

Djurkliniken i Skellefteå 0910-560 04

Djurkliniken Norrtälje 0176-224455

Evidensia Djursjukhuset
Gammelstad 0920-253020

Evidensia Djursjukhuset Malmö 040-552 200

Upplands Väsby Djursjukhus 08-59030708

Veterinärkliniken i Kalmar 0480-980120

Omplaceringstjänst för tropiska fåglar - Vi hjälper dig att hitta nya hem. All verksamhet är ideell och pengar är ej inblandade, dom som vill ha hjälp att hitta nya hem till sin fågel får inget betalt för sin fågel, inte heller de som hjälper till med omplaceringen får någon ersättning. De som vi omplaceras till skall vara medlem i någon förening ansluten till Riksförbundet Svensk Fågelhobby och skall ha erfarenhet av arten eller släktet och bör ha besläktade arter sedan tidigare för att kunna ge den omplacerade fågeln sällskap. **Information om omplaceringsverksamheten finns på hemsidan www.tamfagel.se. Är du intresserad av att ta hand om en fågel som söker nytt hem?**

Ta kontakt med din förening eller omplacering@tamfagel.se

Information via epost når inte fram. - Föreningar byter kontaktperson och glömmar registrera den nye till förbundsstyrelsen/webmastern. Detta gör att viktig information inte når fram till föreningen. Samtliga föreningar har en mailadress som består av föreningsförkortning och @fagelhobby.nu Samtliga föreningar har fått ett lösenord till sitt epostkonto så man kan logga in via webbläsare på www.websupport.se Minst en gång i veckan (helst dagligen) måste kontaktperson, eller den av föreningen utsedde, kontrollera eposten. Vederbörande skickar sen vidare till berörda personer i sin förening. Jag får tidvis meddelande från medlemmar eller de som vill bli medlemmar att föreningarna inte svarar på mail. Troligen av samma anledning som att förbundsstyrelsens information inte når fram. Har ni tappat bort lösenordet får ni en ny om ni kontaktar mig. Hälsningar Anna webmaster@fagelhobby.nu

Fotringar & Priser

Ring A P:

Färgade ringar:

Ring # 9 # 24:

Öppna ringar:

Rostfria ringar:

Ringar skall alltid förskottsbetalas.
Betala till postgiro 471-20-05-0
Info om ringstorlekar finner du på

www.fagelhobby.nu

under meny Ringkonto.

Vid frågor kontakta ringförvaltaren

ringforvaltare@fagelhobby.nu

Svenska förstauppfödningar

Härmed utlyses följande uppfödning som svensk förstauppfödning inom Svensk Fågelhobby.

Öresunds Fågelförening
Svarthalsad arassari
(Pteroglossus aracari)

Skriftlig protest mot ovanstående uppfödning skall inom två månader efter publiceringen sändas till
Ingemar Nilsson, Piteågatan 13, 252 52 Helsingborg

Bli medlem och få tidningen Fågelhobby!

Tidningen Fågelhobby kommer ut digitalt med 6 nr per år och ingår i medlemsavgiften när du går med i en lokal förening som är ansluten till

Riksförbundet Svensk Fågelhobby. Kontaktpersoner till lokalföreningarna hittar du på första uppslaget i denna tidning. I lokalföreningarna anordnas trevliga träffar, fågelresor m.m. Att besöka din fågelförenings medlemsmöten ger dig tillgång till erfarenheter bland övriga medlemmar och föredragshållare i olika ämnen.

Besök www.fagelhobby.nu

Svensk Fågelhobby

Fågelhobby
fågelentusiaster

Ordförande har ordet!

Förbundsordförande Tord Widell

Hej allesammans, nu går sommaren mot sitt slut och många av er har säkert fått en hel del ungar, själv så har jag inte fått lika många som jag brukar få men som vi brukar säga det blir säkert bättre nästa år.

Jag vill bara informera er om att vi som blev valda till interimstyrelse vid senaste förbundsöppet har haft två stycken styrelsemöten och har haft ett flertal punkter att behandla och en del förslag till förändringar som vi tänker presentera vid nästa förbundsöppet som vi har planerat

att hålla i Höganäs den 3 november, påminnelse kommer. Jag hoppas att vi blir ännu fler än förra mötet och att ni kan bidra med ett konstruktivt möte för nu gäller det att vi alla hjälps åt för att rädda förbundet. Varma sensommar hälsningar

Revideringen av L80

Av Britta Lindgren, UFH

Som tidigare nämnts i FH nr 4 - 23, hade SF ett digitalt möte med Jordbruksverket (SJV) sommaren 2023, och enades då om att hålla ett nytt möte under hösten. När det utlovade mötet skulle bokas in hade svinpest brutit ut i Fagersta, och SJV hade därför inte tid med möten under de närmaste månaderna.

Sedan i våras samarbetar SF bl.a. med Sveriges Akvarieföreningars Riksförbund (SARF), Sveriges Herpetologiska Riksförening (SHR) och Svenska Dendrobattidsällskapet (Pilgiftsgröddor). Vi hade ett gemensamt digitalt möte med SJV 31 maj angående revideringen av L80. SJV meddelade då att remissen ska skickas ut 18 september, och att vi t.o.m. 31 augusti kunde skicka information och

förslag innan remissen skickas ut. I slutet av juni fick vi info om att utskicket av remissen var tidigare lagd – till slutet av augusti. 29 juni hade vi ett fysiskt möte i Uppsala med våra samarbetsföreningar, och enades om en gemensam skrivelse som skickats till SJV. Läs skrivelsen på förbundets hemsida!

Fertil ålder - en reflektion!

Av Ronny Holmberg, MBF

Då jag nyligen reflekterade över mina egna fåglars ålder och förmåga att reproducera sig sökte jag info på nätet samt hos den närmaste källan, hos mina fågelkompisar!

Jag har själv ett par Balistrar från 2014 och de har troget varje år, räknat från 2016/17, haft minst en unge på pinnen. Nu vid 10 års ålder lade de två ägg va-

Balistare med sina karaktäristiska läten. (Hör ljudfilen).

rav ett av dem kläcktes och i skrivande stund matas ungen pliktstroget av föräldrarna. Att konstatera är att fåglarna var häckningsvillig från nästan tre års ålder,

vilket kan vara sent jämfört med mindre fåglar som finkar som är villiga redan från början av sitt andra levnadsår. Ett par cinnorberkardinaler finns också hos mig. Hanen är "hemmafödd" och är från 2014. Den har aldrig häckat och ett problem har varit att tillgodose honom med en hona vilket nu är åtgärdat. I år är honan två år gammal och min förhoppning är att de ska gå i häck. Inget har hänt på denna front och jag tror att honan behöver ytterligare en säsong. Hanen är till synes viril och jagar honan runt om i voljären vilket kan vara ett tecken på att de inte är i symbios. Jag får hoppas att han är lika pigg nästa år. Kardinalens

moder var ca 8 år gammal då hon gick i häck för att sätta tre ungar på pinnen. I min trädgård finns även höns och när jag sökte på nätet efter uppgifter om olika burfåglar dök det upp en uppsats från Sveriges lantbruksuniversitet om -Fågelreproduktion med fokus på värphöns-. I den sägs att äggläggningen minskar drastiskt från 72 – 80 veckors ålder. Om detta kan vara ett riktmärke för våra burfåglar vill jag inte påstå. Värme, ljus och stress var faktorer som måste tas hänsyn till. Jag sökte vidare utan få svar på den egentliga frågan om hur många år olika burfåglar är fertila, dvs föder upp ungar?

Bild Onkel Ramirez pixabay

SE VIDEO https://www.youtube.com/watch?v=3_xEApLMbeg

Faktorer

I det vilda blev Sveriges äldsta fågel 48 år (ringmärkt), det var en Sillgrissla som inte kan jämföras med de fåglar som lever under våra förhållanden. Kråkor och skator har bevisligen levt i 16 - 17 år, men i genomsnitt oftast bara ett par år, då riskerna utanför ”voljärer” är hög. Det kan konstateras att större fåglar blir äldre och förmågan att reproducera sig är kopplat till detta faktum.

Bästa exemplet från det vilda är en Albatross som vid 68 års ålder fortfarande är fertil.

Vi har ju papegojor som når en hög levnadsålder och förmåga att vara fertila under en längre tid.

Fertilitet är således förknippat med artens storlek, beräknad levnadsålder samt livsbetingelser.

Ceresastrild, hona.
Bild Mark Leary

Eliten

Eftersom jag inte hittade uppgifter på nätet om exempel på burfåglares fertilitet ställdes frågan till två av mina fågelvänner som enligt mig tillhör eliten inom vår hobby. Den gemensamma nämnaren för dem båda är att ingen hade någon direkt reflektion över hur länge olika fåglar har levt och häckat. Ingen av dem har sysslat med s.k. linjeavel eller liknande där man är noga med att bokföra olika parbildningar och häckresultat. Generellt omnämndes att det var av vikt att försöka härma naturens förutsättningar. Mat, ljus och värme var styrmedel för lyckade resultat.

Erfarenhetsmässigt har fröfåglar från Afrika en kortare livslängd följt av australiensiska arter. Exempel på sådana arter är guldröstad astrild och cerasastrild. Det kan här nämnas att de häckar i ung ålder därefter minskar de lyckade häckningsresultaten successivt. Deras livslängd i bur är ca 5 - 7 år.

Det nämndes exempel på frukt & insektsätande arter som är att betrakta som något robustare. Ett par blåhuvad tangara där honan är 10 år, låter sig uppvaktas av sin partner. Honan söker upp sitt rede och förhoppningsvis ska det komma ett eller flera ägg. Vidare sades att det fanns en uppgift om en art av glasögonfågel haft ungar vid ca 12 års ålder.

Papegojfåglar står i en klass för sig, de hade generellt en lång livslängd och förmåga att reproducera sig. Vanliga arter som undulater har en livslängd på ca 5 - 10 år i bur. De häckade i mycket tidig ålder och ofta, för att sedan plana ut.

Mina fågelvänner betonade vikten av värme, ljus, mat och vila -att man försöker uppnå en livsmiljö som liknar deras ursprungliga habitat.

Svar

Något egentligt svar på min frågeställning om hur länge våra burfåglar är fertila fick jag inte. Förhoppningsvis finns det någon därute som har ett gott minne och en lista över fåglars prestationer!

Palmkakaduan - en fascinerande papegoja

Probosciger aterrimus

Av Ulf Zakariasson, BDF

Palmkakaduan är en imponerande och unik papegoja. Denna majestätiska fågel är känd för sitt slående utseende och sin intelligens, vilket gör den till ett fascinerande ämne för alla fågelintresserade, därför tänkte jag presentera palmkakaduan i denna artikel, trots att arten är sällsynt inom avikulturen.

Palmkakaduan är en stor papegoja den har en imponerande kroppsstorlek (60-70cm beroende på underart) och en distinkt fjäderdräkt. Dess kropp är huvudsakligen mörk askgrå till svart, med ljusare färgade fjädrar på vingor och stjärt, den nakna huden på kinden som omger näbben är röd med en ton av rosa.

Könsskilladerna är storleken på nakna röda huden på kinden, hanen har större röd kind än honan. Dess mest karakteristiska drag är dess stora, böjda näbb, som den använder för att knäcka öppna nötter och frukter. Dessa fåglar är sociala varelser som ofta ses i stora flockar, och deras kraftfulla skrik kan höras på långt håll. En ovanlig företelse är att de använder sig även av pinnar som de sedan trummar mot grenar och trädstammar för att hävda sitt revir.

SE VIDEO https://www.youtube.com/watch?v=_cfYezXDyAA

SE VIDEO <https://www.youtube.com/watch?v=G1VlezTRVnI>

**Palmkakaduan förekommer
i tre underarter**

Probosciger aterrimus stenolophus Yapen
och nordvästra Nya guinea.

Probosciger aterrimus goliath Västra och
centrala Nya guinea samt den nordöst-
australiska underarten *P. a. macgillivrayi*
som också är den arten som mest har
minskat population. Under många år
tolkades inte *Probosciger aterrimus macgil-*
liray som egen underart, den namngavs
då tidigare med det vetenskapliga namnet
Probosciger aterrimus aterrimus.

Palmkakadua, hona.
Bild Alfi Caniagoj, Unsplash

Terminalia kaernbachii.
Bild Wikimedia

Canarium australe.
Bild Wikimedia

Deras diet består huvudsakligen av frukt, frön, nötter och bär som de hittar i skogens trädkronor. Särskilt gillar de palmnötterna från *Castanospermum australe* och *Canarium australasicum* samt frön från *Terminalia kaernbachii*. Deras kraftfulla näbbar gör dem till effektiva fröspridare och är avgörande för skogens ekosystem. Utöver frukter och frön äter de också ibland insekter och deras larver för att komplettera sin diet.

Palmkakadua. Bild Pixabay

SE VIDEO <https://www.youtube.com/watch?v=G-1RCrXoIK8>

Palmkakadua 40 dagar gammal
Bild C M Weinzetti LPF.

Uppfödning

Palmkakaduan är ytterst ovanlig inom avikulturen. Arten ställer höga krav på uppfödaren, för att lyckas med ett bra häckningsresultat krävs både spjutspetskompetens och erfarenhet. Det krävs även att man har stora utrymmen där man kan skapa biotopliknande förhållanden. Vi har genom åren endast haft ett fåtal lyckade uppfödningar i Sverige. På grund av stöldrisker vill uppfödare vara anonyma. Ofta är det enbart uppfödare av dessa exklusiva arter som har kännedom om vem och i vilken omfattning uppfödning sker. Man kan dock konstatera att marknaden för dessa arter är extremt liten.

Palmkakadua
Bild Pixabay

Palmkakaduan som sällskapsfågel är eftertraktad i Asien.

Bild Pixabay

På grund av att den ej förökar sig väl inom avikulturen förekommer det vildfångst av arten, avsedd främst för försäljning i Asien som sällskapsfåglar.

Bevarandestatus

Palmkakaduan är främst endemisk för Papua Nya Guinea och norra Australien och lever främst i regnskogar och fuktiga skogsområden. De trivs i områden med tillgång till stora träd, där de kan hitta lämpliga platser för att häcka. Palmkakaduan står inför flera hot, inklusive habitatförlust till följd av avskogning, olaglig handel och fångst för den exotiska husdjursmarknaden, samt störningar av mänsklig aktivitet. På grund av dessa hot har deras bevarandestatus klassificerats

som sårbar enligt IUCN:s rödlista.

För att skydda palmkakaduan och dess livsmiljöer har olika bevarandegrupper och myndigheter genomfört åtgärder för att bevara och återställa deras livsmiljöer. Det inkluderar upprättande av skyddade områden, övervakning av populationer, utbildning om vikten av att bevara dessa fåglar och stränga lagar för att förhindra illegal handel och fångst.

Palmkakaduan är inte bara en fascinerande fågel utan också en viktig del av utbredningsområdets rika ekosystem. Genom bevarandeinsatser och medvetenhet kan vi bidra till att säkra deras framtid och bevara deras slående skönhet för kommande generationer att njuta av.

Rostkindad Parakit, ekar och kaffe

Av David Waugh, Korrespondent, Loro Parque Fundación

översättning Ulf Zakariasson, BDF

När du njuter av din nästa kopp kaffe, tänk gärna på en sällsynt fågel från Andernas berg, den rostkindade parakiten (*Hapalopsittaca amazonina*). Det finns en koppling mellan kaffe och denna parakit.

Den rostkindade parakiten anses inte bara vara sällsynt, utan är också kategoriserad som "Nära hotad" på IUCN:s rödlista över hotade arter. Denna art finns i de centrala och östra delarna av Andernas bergskedjor i Colombia, och sträcker sig in i Venezuela i den östra delen. Den är indelad i tre underarter: *H. a. velezi* i den centrala delen, *H. a. amazonina* i den östra delen i Colombia till strax över gränsen till Venezuela, och *H. a. theresae* i den återstående delen av dess utbred-

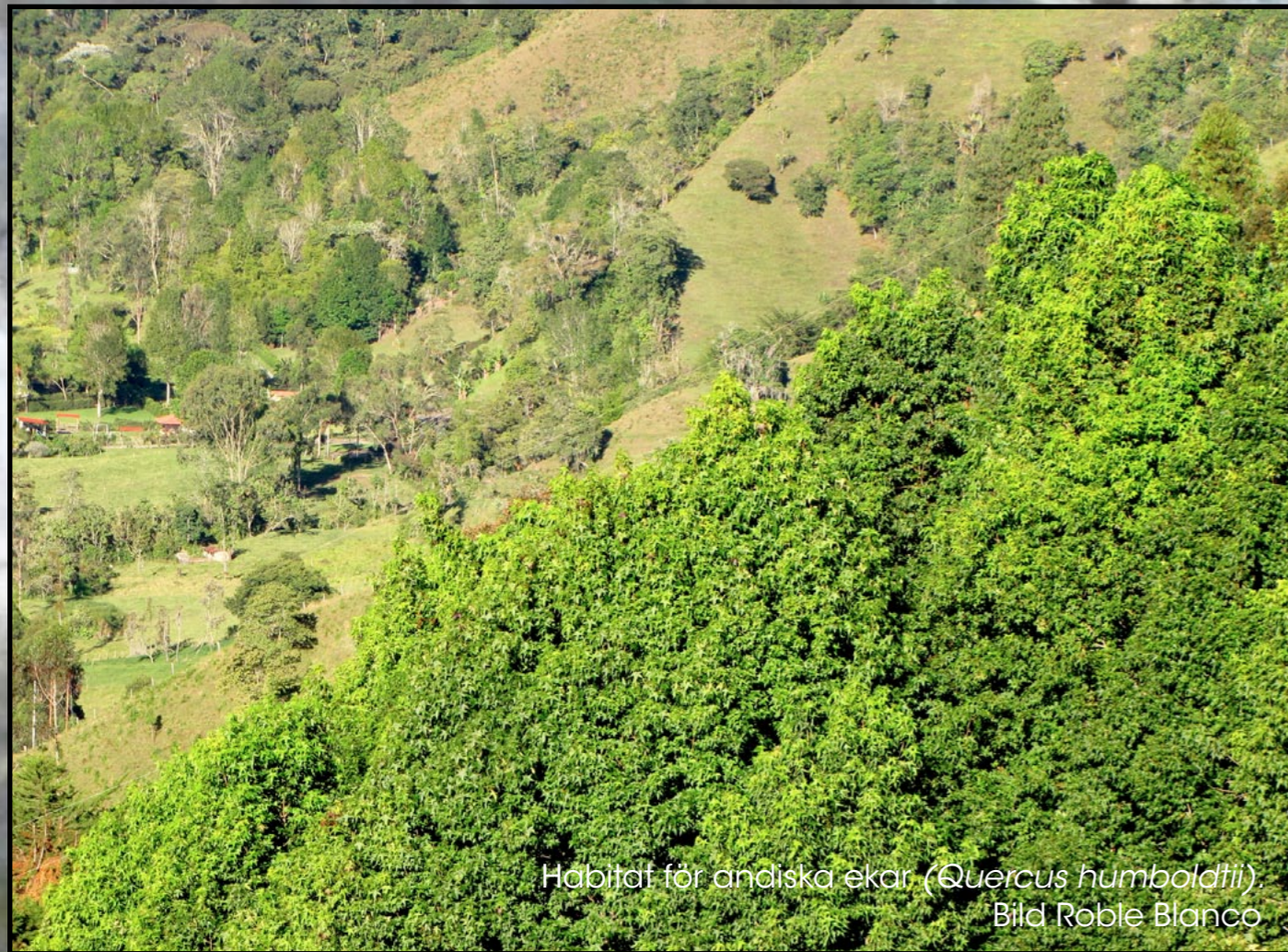
ning i de venezuelanska Anderna. Inom sitt bergsområde kan den hittas på höjder mellan 2 000 och 3 600 m (möjligen upp till 3 730 m), huvudsakligen i våt molnskog med rikligt med epifyter, men även i subtropisk skog och buskmarker nära trädgränsen. Även om den föredrar orörd skog, tolererar den rostkindade parakiten skogar med viss grad av mänsklig påverkan och har även observerats i sekundärskog och plantager av andinsk al (*Alnus acuminata*).

Molnskogshabitat för rostkindad parakit.

Bild Cualestuhuela/CC-BY-NC.

År 2003 inledde Loro Parque Fundación sitt stöd till ett projekt i Colombia för att bevara den rostkindade parakiten, vid en tidpunkt då arten klassificerades som "Utrotningshotad". Med den gradvisa insamlingen av information om denna parakit och genomförandet av bevarandeåtgärder, beslutades det 2005 att nedklassa den rostkindade parakiten till nivån "Sårbar" mot utrotning, och sedan 2017 ytterligare nedklassa den till dess nuvarande status. Den totala populationen av mogna individer uppskattas till högst 10 000 och möjligen så få som 2 500, men mer specialiserat fältarbete behövs för att förbättra noggrannheten i uppskattningen. Den behöver fortfarande skydd eftersom dess små delpopulationer upplever minskningar på grund av förlust och försämring av livsmiljöer.

Habitat för andiska ekar (*Quercus humboldtii*).
Bild Roble Blanco

Den rostkindade parakiten föredrar skogar dominerade av andinska ekar (*Quercus humboldtii*), vars omogna ekollon ingår i dess diet som huvudsakligen består av frukter, frön och blommor. Ekollonen dyker upp i september och mot december når de stora omogna frukterna en optimal mognadsgrad för parakiterna. Vid denna tid på året har parakiterna samlats i stabila födosökande familjegrupper, och de vuxna matar ungarna med ekollon.

Rostkindad parakit *H. a. velezi* på en klippvägg för att få mineraler.
Bild ProAves

Den rostkindade parakiten födosöker huvudsakligen i skogens krona men letar också föda på lägre nivåer och vid skogskanter och betesmarker med spridda träd. Ibland kommer dessa parakiter till och med ner till marken och besöker exponerade väderbitna klippor för att tillsätta mineraler i dieten. Frukterna i dieten kommer från en rad olika växter, inklusive bromelior (av typen *Tillandsia*), myrten (*Myrcianthes* sp.), röd kinabark (*Cinchona pubescens*), druvträd (*Hyeronima antioquiensis*) och mistel (*Phthirusa ovata*). Observationer visar att en annan art av parasitisk mistel, (*Antidaphne viscoidea*), är en

Födosök i betesmark. Bild Edwin Múnera/CC BY NC

Rostkindad parakit, en ruvande hona i sitt naturliga bohål.

Bild ProAves

SE VIDEO <https://www.youtube.com/watch?v=SqfjbK5H0rc>

Välbejädrade rostkindad parakit, ungar i ett konstgjort bo.

Bild ProAves

i maj och juni, även om det är möjligt att detta kan sträcka sig till september. Ruvningstiden är mellan 28 och 30 dagar och honan stannar med ungar i cirka 23 dagar efter kläckningen. Efter detta ansluter honan sig till hanen i födosöksexpeditioner för att mata ungar under dagen, medan hon stannar i hålan på natten. Ungarna lämnar boet mellan 63 och 66 dagar efter kläckningen. Bon har hittats i levande eller döda exemplar av andinsk ek, platero, encenillo (*Weinmannia* sp.) och hinchahuevos (*Sapium utile*). Bohålorna är vanligtvis i den övre delen av träden och har sidoingångar utan tydligt definierad form. Kullstorleken varierar från ett till tre ägg. Projektet har visat att rostkindade parakiter kan

allmänt definierade som uppsättningar av områden som syftar till att långsiktigt bevara ett representativt urval av regionens biologiska mångfald. Den centrala Andernas region har Systemet av Skyddade Områden i Eje Cafetero (Kaffexis) ekoregionen (SIRAP-EC), denna kaffedlingsregion har värdefulla naturresurser som ger miljömässiga fördelar till både stads- och landsbygdsbefolkningar. För att uppnå sina biologiska bevarandemål riktar SIRAP-EC insatser mot bevarande av ekosystem å ena sidan och artskydd å andra sidan. Baserat på kriterierna för representativitet, hot, endemism och geografisk fördelning inkluderar SIRAP-EC den rostkindade parakiten som en av sina fokusarter.

En nyligen flygfärdig rostkindad parakit.

Bild ProAves

Colombia är en nästan exklusiv odlare av högkvalitativt kaffe som växer under skuggan av träd, vanligtvis av en mångfald av inhemska arter och ofta av mogna individer. En undersökning av den potentiella kvaliteten på livsmiljö för den rostkindade parakiten vad gäller vegetationstäckning har visat att naturliga skogar täcker mellan 80 och 100 procent, men även sekundärskog till 80 procent och permanent och semi-permanent odling till så mycket som 60 procent. Detta

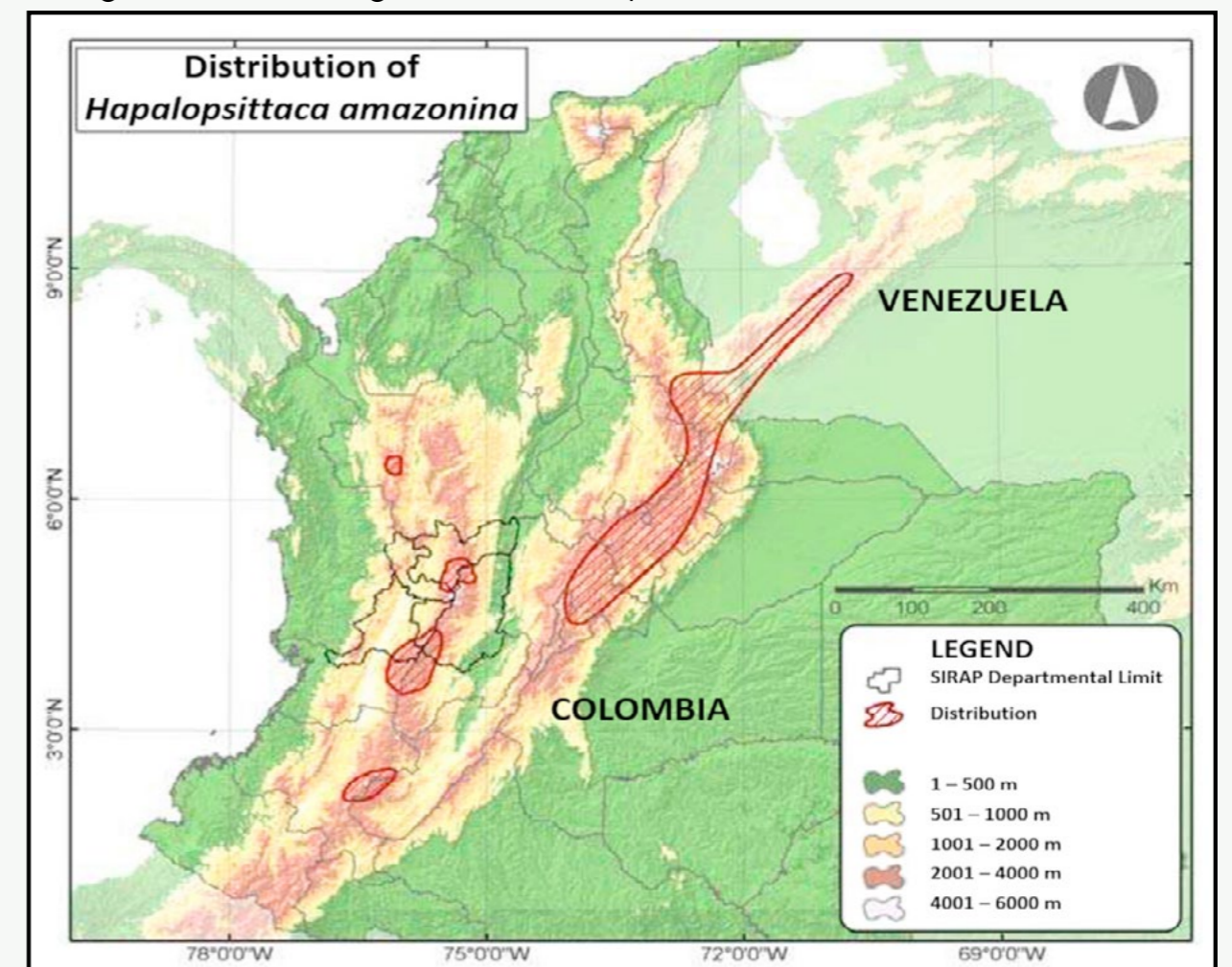
indikerar att *skuggkaffeplantager har en god chans att hjälpa till att upprätthålla den rostkindade parakiten. I de sex politiska departementen inom vilka SIRAP-EC verkar kan höjderna nå 2 200 m och därmed inom den lägre höjdgränsen för parakiten. Kaffe ensamt kommer inte att rädda den rostkindade parakiten, men det kan definitivt spela en positiv roll. *Skuggkaffe är kaffe som odlas i skuggan från gamla träd i regnskog.

Kaffebuskar som växer under skuggan av inhemska träd. Bild Edwin Mas

Geografisk utbredning av rostkindad parakit.

Bild SIRAP-EC

Fågelskådning i West Usambara-bergen i Tanzania – Magamba Forest

Text och bild av Per Holmen, Birding safaris

Översättning Ulf Zakariasson, BDF

Mitt namn är Per Holmen och jag är norrman som har bott i Tanzania i snart 6 år. Jag specialiserar mig på att bjuda in vänner på turer i hela Östafrika. Tanken tillsammans med Ulf var att dela några av mina favoritområden med läsarna av denna tidning.

Ett av mina favoritområden är Magamba Forest i West Usambara-bergen. Sedan jag gjorde platsen populär har de satt upp tält inredda med madrasser, belysning och toalettfaciliteter med varmvatten i duschen. Campen ligger på cirka

Bergastrild

2 000 meter, man bör ta med varma kläder. På min Usambara-tur tillbringade jag två nätter. Man vaknar på morgonen av fågelsång och kan sedan välja att gå upp eller ner längs vägen från campen. Det finns inga branta stigningar, dock med undantag vid dammen.

Magamba Forest har många endemiska eller nära endemiska arter såsom Prickhake (*Modulatrix stictigula*), Usambaravävare (*Ploceus nicolli*), Usambaratrast (*Turdus roehli*), Usambaraakalat (*Sheppardia montana*), Usambarasolfågel (*Cinnyris usambaricus*), Bergsialia (*Sialia currucoides*), Gulkindad honungsfågel (*Caligavis chrysops*) och Tanzaniagrönbulbyl (*Arizelocichla masukuensis*), Svart busktörnskata (*Laniarius nigerrimus*), Hartlaub's turaco (*Tauraco hartlaubi*), Rödmaskad bergastrild (*Cryptospiza*

reichenovii), Skogsbatis (*Batis mixta*), Vitbröstad snårskvätta (*Chamaetylas fuelleborni*), Östlig bronsduva (*Columba delegorguei*), Wallerglansstare (*Onychognathus walleri*) och Rostbukig stare (*Pholia sharpii*), Afrikansk skraddarfågel (*Artisornis metopias*), Skogsgräsfågel (*Bradypterus lopezi*) och Kanelgräsfågel (*Bradypterus cinnamomeus*), Bandtrogon (*Apaloderma vittatum*), Vitbröstad snårskvätta (*Chamaetylas fuelleborni*), Stjärnskvätta (*Pogonocichla stellata*), Bergelminia (*Elminia albonotata*), Rostkronad sångare (*Phylloscopus ruficapilla*), Mustasch-

Grönryggig astrild.

Hartlaubs turaco.

dvärgbarbett (*Pogoniulus leucomystax*), Olivspett (*Dendropicos griseocephalus*), Enfärgad gråfågel (*Ceblepyris caesius*), Svartpannad busktörnskata (*Chlorophoneus nigrifrons*), Grönryggig astrild (*Coccopygia quartinia*), Kapsnårskvätta (*Dessonornis caffer*), Gråkindad siska (*Crithagra hyposticta*), Afrikansk skogsuggla (*Strix woodfordii*) och om man har tur, Bandad långstjärtsgök (*Cercococyx montanus*).

Usambarasolfågel.

Det enklaste sättet att komma till Magamba Forest är från flygplatsen Kilimanjaro International Airport, kör söderut till Mombo, sväng sedan vänster upp till Lushoto och vidare till Magamba Forest. Inträdesbiljetter är billiga, \$10 per person och samma belopp för camping per dag. Precis innan man kommer till Soni kan man stanna vid en polis-kontroll. Fåglar man kan hitta här inkluderar: Mocking Cliff Chat, East Coast Boubou, Mountain Wagtail, Grey-olive Greenbul och Eastern Yellow Weaver.

För att få bästa upplevelse av denna skådningsplats behöver man en guide som kan ljuden av alla arterna.

**Holmen Birding
Safaris**

**Fågelsafaris
artiklar, bilder
naturfotografering**

www.holmen-birding-safari.com

Nymfkakaduan färgvariationer och mutationer

Av Susanne Ohlén, GBF

Fjädrarnas pigment skapar fåglarnas färger genom att reflektera eller absorbera ljus. Papegojfåglar är kända för att ha många vackra färger, men kakaduorna skiljer sig från papegojorna genom att de saknar en viss textur i sin fjäderdräkt som gör att de inte kan reflektera gröna och blå färger. Kakaduorna varierar därför istället i rosa, orange, gult, svart, vitt och grått.

Nymfkakaduan förekommer vilt i hela Australien utom vid kusterna och dess viltfärg är grå. Kroppen är mörkgrå och längst ner på vingarna ligger ett vitt band. Karakteristiskt för båda könen är de orange kindfläckarna. Honor och ungfåglar har tvärrandiga stjärtfjädrar och grå ansiktsmask, medan vuxna hanar färgar ut i gula ansiktsmasker och helgrå stjärtfjädrar när de blir könsmogna. Hos unga nymfkakaduer ser man alltså ingen skillnad mellan könen. En viltfärgad fågel med gul ansiktsmask är alltid en vuxen hane.

Ungfågel.
Bild Susanne Ohlén.

Normalfärgad hona. Bild Pixabay.

Hane.
Bild Pixabay.

Mutationer är spontana förändringar av generna som leder till att avkomman skiljer sig från föräldrafågeln på något sätt. Mutationer kan både vara positiva och negativa ur en överlevnadssynpunkt. Mutationer som leder till att fågeln får en annan färg, att fjädrarna blir mönstrade eller liknande anses inom fågelhobbyn vara en positiv mutation och man avlar för att dessa gener ska föras vidare till fler fåglar. Man brukar använda sig av två begrepp för att beskriva fåglarnas utseende och genetiska egenskaper: Fenotyp beskriver fågelns faktiska utseende eller visuella uttryck. I dagligt tal alltså fågelns färg eller mutation. Viltfärgen grå eller mutationen lutino är exempel på olika fenotyper. Genotyp beskriver fågelns genetiska egenskaper och vilka gener den bär på. En fågel kan visuellt vara grå men bära på gener för en mutation som den i sin tur kan föra vidare till sin avkomma. En sådan fågel sägs vara split (bärare) för en mutation.

Ett exempel är en brokig fågel som bär på genetiska anlag för lutino. Denna fågel har alltså fenotypen brokig och genotypen brokig split lutino (brukar skrivas brokig/lutino).

Mutationer nedärvs på ett flertal olika sätt. En dominant gen kontrollerar alltid fågelns visuella utseende (fenotyp) när den korsas med en annan typ av gen. Vildfärgen grå är en dominant gen. En gen kan också vara co-dominant och kontrollerar då andra gener delvis. Detta visar sig på två sätt, antingen kontrollerar den co-dominanta genen en viss procent av avkomman, eller så kontrollerar den bara en viss typ av gener. Motsatsen till en dominant gen är en recessiv gen. En recessiv mutation kontrollerar inte fågelns utseende när den korsas med andra gener utan måste föras vidare från båda föräldrarna för att slå igenom visuellt. En könsbunden mutation påverkas av en gen som sitter på en av könskromosomerna och nedärvs därför olika för honor och hanar. Lite förenklat kan man säga att om hanen bär på en mutation så nedärvs denna till hans döttrar. På samma sätt om honan har mutationen, då är det sönerna som kan ärva generna för mutationen. Dessutom kan mutationer överföras mellan olika könskromosomer och detta brukar kallas för "crossover". Jag överlåter till någon annan som har längre utbildning i genetik att gå djupare in i detta ämne...

De färgmutationer som förekommer hos nymfkakaduan kan visuellt delas in i tre grupper:

- Mutationer som påverkar hela kroppens färg
- Mutationer som delvis påverkar fjäderna och skapar avvikande mönster

- Mutationer som påverkar ansiktsmasken eller kindfläckarnas färg

Jag väljer här att benämna mutationerna med deras amerikanska namn då det är enklast att söka efter mer information på internet med dessa benämningar. Totalt finns det över 20 olika mutationer och 8 av dessa mutationer finns endast i Australien. De australienska mutationerna nämns ej i denna artikel. Den här artikeln är en sammanfattning av den information jag hittat på olika engelskspråkiga forum för nymfkakaduer och representerar inte nödvändigtvis en svensk standard, om det nu finns någon sådan.

En fågel kan såklart ha flera olika mutationer och även vara split för flera mutationer.

Några exempel med svenska namn:

- Isabellpärlbrokig
- Vithuvad pärl split lutino & isabell
- Gulkindad fallowpärl
- Pastelface dominant silver pärl split isabell
- Pärlbrokig split vithuvad & isabell

Nymfkakadua, lutino.

Mutationer som påverkar hela kroppen

Lutino

Lutino är en mutation som påverkar det pigment som styr den grå färgen. Hos en lutino är detta pigment kraftigt reducerat och därför tillåts de gula och vita färgerna att ta över. Karakteristiskt för lutinon

är därför att hela kroppen är gul eller vit där förekomsten av gult kan variera. De orange kindfläckarna finns kvar och fågelns har dessutom röda ögon. Näbb och fötter är rosafärgade, klorna ljusa. Dessa fåglar behöver man oftast DNA-testa för att få veta vilket kön de har. Ett tränat öga kan dock ana de typiska randiga stjärtfjädrarna hos vissa vuxna honor. Denna mutation nedärvs könsbundet och recessivt.

Cinnamon

Cinnamon kallas ofta för isabell i Europa och är en könsbunden mutation som även den påverkar den grå färgen. Det bruna i fjäderdräkten som vanligtvis omvandlas till grått hindras från att göra detta och därför får fåglarna en brun ton över kroppen. Fåglarna varierar i nyans men de flesta ser ljusare ut än normalt och även näbb och fötter blir ljusare än hos vanliga grå.

Ögonen är bruna och hanarna utvecklar gul ansiktsmask som vanligt då de blir köns mogna. Fåglar med denna mutation kan blekna i fjäderdräkten då de utsätts för direkt solsken.

Cinnamon pastelface, hona

Bild Susanne Ohlén

Nymfkakadua, hane.

Bild Pixabay

Recessiv silver, hona.

Bild Moonstonetiels Aviary

geln är. En dark tone silver ser nästan ut som en normalfärgad i ung ålder och det kan vara svårt att identifiera mutationen på en sådan fågel. Mutationen ger ofta ett fläckigt intryck över rygg och vingar. Näbb och fötter blir mörka, nästan svarta. Fåglarna blir ljusare med åldern och detta gäller speciellt hanarna, som ljusnar med varje ruggning. Karakteristiskt för dominant silver är att fåglarna ofta har ett mörkare parti i nacken bakom tofsen, det ser ut som de har en huva. Fjädrarna är ofta ljusare i mitten och mörknar längst ut kring kanterna som nästan kan se svarta ut. Genetiskt skiljer sig denna mutation då den nedärvs dominant och kan ärvas i enkla eller dubbla faktorer. En fågel med dubbla faktorer blir betydligt ljusare än en fågel med enkel faktor och liknar mer en lutino med mörka ögon. Single factor dominant silver brukar förkortas SFDS och double factor dominant silver brukar förkortas DFDS. Dominant silver i kombination med vithuvat gör ofta fåglarna ännu ljusare. Motsvarande mutation hos papegojfåglar kallas edged.

SFDS (vithuvad) hane Bild Susanne Ohlén

Fallow, gulkindad hane.

Bild Susanne Ohlén

Fallow

En fallow är en mycket ljus fågel med röda ögon och ljusa rosa fötter. Fågelns nyans kan variera från att likna en lutino till att ha en ljus chokladliknande ton. Ögonen är oftast mer röda än hos lutinon och kan se rosa ut. Till skillnad från hos många andra mutationer är honan ofta vackrare än hanen då honorna brukar få ljusare nyanser och hanarna dessutom mörknar i nyans då de blir äldre. Fallow är en recessiv mutation. Alternativa benämning på fallow är bronze fallow.

Recessiv silver

Även den recessiva silvermutationen påverkar pigmentet i den grå fjäderdräkten och gör att fågeln får en ljusare grå eller brun ton. Till skillnad från fallow kan man säga att det grå får en kall och silverlik nyans och de blir oftast inte lika ljusa som fallow. Fallow ger en varmare ton. Ytterligare en skillnad är att hanarna här ofta är ljusare än honorna. En recessiv silver har alltid röda ögon. Några andra benämningar på recessiv silver är ashen fallow och platinum.

Dominant silver

En dominant silver liknar en recessiv silver med den stora skillnaden att fågeln alltid har bruna ögon. Fjäderdräkten får en kall ljus ton som varierar i nyans mellan olika individer. Man talar ibland om light, medium och dark tone dominant silver och syftar då såklart på hur ljus få-

DFDS (vithuvad) hane.

Bild: Susanne Ohlén

Emerald

Denna mutation kallas också oliv och liknar dominant silver till stor del. Den är också svår att beskriva då fåglarna ser

något olivgröna ut. Nymfkakaduer saknar de pigment som framkallar den gröna färgen så denna effekt beror på att de grå och gula pigmenten skapar en illusion av grönt. Denna effekt kan också variera i nyans från olivgrönt till gult. Till skillnad från hos dominant silver saknas de mörkare kanterna på fjädrarna och emerald är en recessiv mutation. Jag har aldrig sett en emerald i Sverige.

Emerald hane.

Bild Moonstonetiels Aviary

Mutationer med avvikande mönster

Brokig

Brokig (Pied på engelska) är en recessiv mutation som påverkar det mörka pigmentet hos fågeln. På vissa ställen i fjäderdräkten saknas alltså det grå och detta skapar slumpmässiga mönster eller fläckar av vitt eller gult. Ingen brokig fågel är den andra lik och hur stor avsaknad av pigment (mer eller mindre brokig) som förekommer skiljer också mellan individer. Det är förekomsten av gula eller vita områden som klassificerar de brokiga i olika kategorier. En fågel som har upp till 25% av fjäderdräkten gul/vit kallas för "light pied". Det räcker dock med att en enda ving- eller stjärtfjäder är helt brokig för att fågeln ska räknas som light pied. En fågel som är gul/vit på mer än 25% av kroppen kallas för "heavy pied". En del av dessa fåglar har endast ett fåtal grå fjädrar. En fågel som är helt gul/vit och inte har en enda grå fjäder kallas "clear pied". Det är lätt att förväxla en clear pied med en lutino då

fjäderdräkten ser likadan ut, men gemensamt för alla brokiga fåglar är att de alltid har bruna ögon. Därutöver har alla brokiga gul tofs och ljusare fötter med vita

Nymfkakadua, Light pied.

Bild: Pixabay

klor. Hos brokiga fåglar går det inte att se skillnad på honor och hanar och det är därför bäst att DNA-testa de om man vill vara säker på kön.

Heavy pied.

Bild: Pixabay

Clear pied.

Bild: Susanne Ohlén

Pärl

Mutationen pärl nedärvs könsbundet och påverkar varje enskild fjäder genom att reducera den grå färgen endast på delar av fjädern. Detta skapar ett prickigt eller pärl-liknande mönster över hela kroppen. Reduceringen av grått på fjädrarna släpper fram de gula och vita färgerna och dessa nyanser varierar mellan individer, liksom antalet pärlfärgade fjädrar. Alla pärl har bruna ögon samt gula stjärtfjädrar. Till skillnad från hos brokiga fåglar har de gula stjärtfjädrarna alltid en mörk spole och är något mönstrade. Det speciella med mutationen pärl är att vuxna hanar ”tappar” sina pärlor när de blir köns mogna. Från första ruggningen vid ca 6-12 månaders ålder och under alla kommande ruggningar byts de pärlfärgade fjädrarna succesivt ut mot helgrå. Hos en del hanar kan man se små spår av att de varit pärlfärgade (så kallade skuggpärlor) och hos andra försvinner det helt. Hos ungfåglar kan man alltså inte se någon skillnad mellan könen

Pärl brokig hona.

Bild: Pixabay

medan alla vuxna fåglar som har kvar sitt mönster är honor. Alternativa benämningar på pärl är opaline eller lacewing. På engelska heter pärl just pearl.

Mutationer som påverkar ansiktet

Vithuvad

Denna mutation reducerar fullständigt det pigment som ger de gula och orange färgerna och är en recessiv mutation. Detta resulterar i att dessa fåglar saknar de orange kindfläckarna. Hanarna utvecklar en helt vit ansiktsmask (därav namnet whiteface på engelska) och honorna får vita ränder på stjärtfjädrarna i stället för gula. Precis som hos vanliga grå går det att skilja på honor och hanar när fåglarna är köns mogna. En fågel som är whiteface i kombination med brokigt blir alltså endast vit och grå. Mutationen heter vithuvad på svenska. Motsvarande mutation hos papegojfåglar är den blå mutationen. Då nymfkakador saknar blå färg blir istället partierna på kroppen vita.

Pastelface

Pastelface reducerar pigmenten delvis och påverkar kindfläckarna så att dessa blir ljusare och får en blek persiko-gul nyans. Ansiktsmasken hos hanarna blir också mer pastell-gula än hos vanliga grå. Utöver detta ser fåglarna ut som vanligt. Pastelface är en recessiv mutation men är co-dominant över whiteface. Även pastelface motsvarar en skala av den blå mutationen hos papegojfåglar. Hos splendidparakiter hade den hetat aqua.

Vithuvad hane.

Bild: Pixabay

Pastelface hane.

Bild: Susanne Ohlén

Creamface

Creamface är en ovanlig mutation som reducerar pigmenten ännu mer än pastelface och bleker både ansiktsmask och kindfläckar, men inte helt och hållet. Det ser ut ungefär som en blandning av whiteface och pastelface. Även tofsen påverkas och blir blekare gul än normalt. Det är en recessiv mutation men den är co-dominant över whiteface. Ännu en motsvarighet till blå mutation hos papegojfåglar som då skulle kunna kallas creamino. Förekommer inte i Sverige, vad jag vet.

Dominant Yellowcheek

Denna mutation påverkar endast kindfläckarna och gör de gula istället för orangea. I övrigt ser fågeln ut som vanligt och man skiljer lätt vuxna honor och hanar från varandra. Det unika för denna mutation är att

den nedärvs dominant och det räcker då att den ena föräldern är yellowcheek för att man ska kunna få avkommor med samma mutation. Mutationen brukar förkortas DYC. Dominant Yellowcheek

Sex-linked yellowcheek

Andra varianten av yellowcheek ser visuellt likadan ut men nedärvs könsbundet

SLYC, hona och hane.

Bild: Susanne Ohlén

och recessivt. Man måste alltså känna till fågelns genotyp för att kunna avgöra om en yellowcheek är dominant eller sex-linked. Sex-linked yellowcheek är något vanligare än den dominant mutationen. Mutationerna kallas gulkindad på svenska. Sex-linked yellowcheek brukar förkortas SLYC.

Hur de olika mutationerna nedärvs och hur man får fram fåglar med olika mutationer är inte helt enkelt att förklara och är ämne för ytterligare en artikel. Jag gör en kort sammanfattning med de mutationer som är vanligast i Sverige. Först behöver man dela upp mutationerna i grupper beroende på hur de nedärvs genetiskt:

Dominant eller co-dominant	Recessiva mutationer	Könsbundna mutationer
Grå (viltfärg)	Brokig	Lutino
Pastelface	Whiteface	Cinnamon
Creamface	Fallow	Pärl
Yellowcheek (dom)	Recessiv silver	Yellowcheek (könsb)
Dominant silver	Emerald	

Så vad blir det då om man korsar fåglar med olika mutationer? Här är några exempel:

Kombinationer av recessiva mutationer:

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Grå	Valfri recessiv	100% Grå split recessiv

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Valfri recessiv	Grå	100% Grå split recessiv

De recessiva mutationerna kräver att genen finns hos båda föräldrarna för att den ska slå igenom visuellt. Korsar man tex en brokig eller vithuvad fågel med en grå, så blir alla ungar visuellt grå. Däremot blir alla ungarna bärare av den mutationen, alltså splitfåglar.

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Grå split brokig	Brokig	50% Brokig 50% Grå split brokig

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Vithuvad	Vithuvad	100% Vithuvad

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Grå split brokig	Grå split brokig	25% Grå 50% Grå split brokig 25% Brokig

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Pärl	Grå	100% Grå split pärl	100% Pärl

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Grå	Pärl	100% Grå split pärl	100% Grå

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Grå split lutino	Lutino	50% Grå split lutino 50% Lutino	50% Grå 50% Lutino

Kombinationer av könsbundna mutationer:

Med de könsbundna mutationerna blir det alltså mer komplicerat. Honorna kan aldrig vara bärare av de könsbundna mutationerna utan genen slår alltid igenom visuellt hos den kvinnliga avkomman. Det finns alltså inga honor som är Grå split pärl eller Grå split lutino. Jag utelämnar medvetet kombinationen av två lutino här, då man aldrig ska korsa två fåglar med röda ögon!

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Grå split lutino	Grå	50% Grå split lutino 50% Grå	50% Grå 50% Lutino

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Vithuvad split brokig	Vithuvad-brokig	50% Vithuvad-brokig 50% Vithuvad split brokig

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Brokig split pärl	Pärl-brokig	50% Pärl-brokig 50% Brokig split pärl	50% Pärl-brokig 50% Brokig

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Vithuvad-brokig split pärl	Vithuvad-pärl	50% Vithuvad-pärl split brokig 50% Vithuvad split (pärl & brokig)	50% Vithuvad-pärl split brokig 50% Vithuvad split brokig

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Grå split lutino	Grå	50% Grå split lutino 50% Grå	50% Grå 50% Lutino

Några kombinationer efter fåglar med flera olika mutationer:

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Grå split (cinnamon & pärl)	Cinnamon-pärl	33,5% Grå split (cinnamon & pärl) 33,5% Cinnamon-pärl 16,5% Cinnamon split pärl 16,5% Pärl split cinnamon	33,5% Grå 33,5% Cinnamon-pärl 16,5% Cinnamon 16,5% Pärl

Hanens genotyp	Honans genotyp	Manlig avkomma	Kvinnlig avkomma
Cinnamon split pärl	Cinnamon-pärl	50% Cinnamon split pärl 50% Cinnamon-pärl	50% Cinnamon 50% Cinnamon-pärl

Hanens genotyp	Honans genotyp	Avkomma
Vithuvad-brokig	Grå split (vithuvad & brokig)	25% Grå split (vithuvad & brokig) 25% Vithuvad split brokig 25% Brokig split vithuvad 25% Vithuvad-brokig

För den som själv vill ta reda på hur det blir då man korsar olika fåglar rekommenderar jag följande kalkylator på internet:

<http://www.gencalc.com/>

Tänk på att alla resultat bygger på den statistiska sannolikheten för olika genkombinationer och i verkligheten får man ofta annorlunda resultat! Många fåglar bär dessutom på gener man inte känner till, och det visar sig då och då när man provar att häcka dom.

FlexiPet
BURAR & VOLJÄRER

Vi bygger kundpassade Burar och Voljärer för dig och dina husdjur.

www.flexipet.se
tel. 0521-25 32 33

Under planering: Resa till den stora AZ fågelutställningen i

Kassel

22-24 november

Resan startar **22** november på morgonen och vi övernattar i Göttingen, ca en timmes resa från Kassel, och njuter av en gemensam middag på kvällen. De som vill kan stanna och "göra Göttingen" dagen efter, medan övriga besöker **AZ – fågelutställningen** i Kassel. På kvällen blir det gemensam middag och nästa morgon startar vi hemresan genom Danmark. Beräknad ankomst tidig kväll i Sverige efter besök i butiker vid gränsen i Tyskland. Pris ca 2.900:- vid 30 anmälda och ca 2.750 vid 40 anmälda. I priset ingår buss, 2 x frukost och 2 x middag p/person i dubbelrum. Enkelrumstillägg 305:- Programmet kan komma ändras.

Bild från resan 2018. Fotograf Stig Olsson.

Senast **6 oktober** måste vi ha din anmälan och handpeng 500:- (Bussbolagets avbokningsregler) . Bg 519-2448 eller swish 123 506 06 94

Anmäl dig till Siv Rube siv.rube@hildesborg.se eller tel. 0709 709 360.

Välkommen på en resa i trevligt sällskap där du får se massor av fåglar och chans att köpa massor av tillbehör!

Kom ihåg pass och giltig ID-handling!

Fågelmarknad

28 sept. kl. 10.00 - 13-00
Lokegatan 5D i Höganäs
(Mataki Boule)
Välkomna! Kullabygdes Fågelförening

Anmäl era fåglar som är till salu till tulpangatan@gmail.com senast den 25 september på föreningens hemsida, under fliken Fågelmarknad lägger vi efterhand upp vilka fåglar som är till försäljning, samt mer information kring marknaden. Har ni några frågor angående fågelmarknaden, Kontakta:
Göran Larsson 070-634 20 12 eller Johan Nilbo 070-690 96 97.

KM undulatdagarna i Jönköping

5-6 oktober 2024

Plats: Tenhults naturbruksgymnasium Sporthallen,
Huskvarnavägen 28, Tenhult utanför Jönköping
Anmälning: senast 21 september via mail till
karin_markstrom@hotmail.com.

I samband med anmälan betalas anmälningsavgiften till
plusgiro 31 74 34-9.

Anmälningsavgiften är 100:- plus 20 kr/fågel.

Klasser: A, B och C-klass.

Utställningsundulater och färgundulater.

Ungfågel (ring 2024) och vuxna (2023 eller äldre)

Burar: I A och B-klass ställs fåglarna ut i av SUH godkända burar
(enligt WBO:s rekommendation) <https://www.world-budgerigar.org/wboshowcage3.htm> I C-klass är det inget krav på godkänd bur.

Domare: Richard Miller

Program

Inlämning av fåglar:

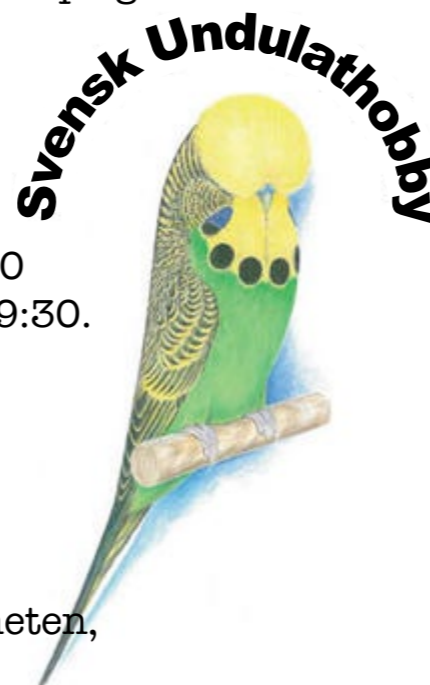
fredag 4/10 mellan kl 19-20
eller lördag 5/10 mellan 8:30-9:30.

Lördag 5/10

10:00-12:00	Bedömning
12:00-14:00	Lunch
12:00-15:00	Utställningen öppen för allmänheten,
lotteri, fikaförsäljning
15:00-16:30	Föreläsning av Richard Miller
19:00	Gemensam middag på restaurang i Jönköping.
Meddela intresse i samband med anmälan.

Söndag 6/10

10:00-12:00	Utställningen öppen, dragning lotteri
12:00	Prisutdelning och avslutning.
Därefter gemensam städning.

Danmarksresa 2024

Nu är det dags att besöka grannarna i väster lördagen den
7 september!

Vi **avreser** från Djur- och lekparken i Pårp klockan 8.15, från Landskrona 8.30, Svågertorp 9.00 och vi beräknas vara åter cirka klockan 18. **Kom i tid!**

Danmarksturen äger rum i trakterna kring Köpenhamn och vi kommer att besöka inte mindre än sex olika uppfödare med blandat fågelhåll:

Erik Bo Jensen, Herlev (småfugle), Henning Traenk, Herlev (blandet fuglehold og kakaduer) här äter vi lunch, Ole Sörensen, Hedehusene (krumnaeb), Torben Westergreen, Veksö (australske parakitter) samt Torben Rafn, Jylling (blandet fuglehold)

Resan kostar 650:- per person, betalas in till **bg 519-2448**, eller **swish 123 506 06 94**, **senast 1 september**. Anmälan är bindande. Förutom bussresan och båtresan eller broavgift, ingår lunch.

ANMÄL dig till siv.rube@hildesborg.se eller telefon 0709 709 360. Ange namn, adress, telefon och eventuell e-postadress. Frågor besvaras av **Mats Hafström** telefon 070 209 40 90.

Välkomna på ÖFF:s traditionella Danmarkstur!

Bertil Magnusson 18/2 1931 - 13/7 2024.

Skrivet av Ingemar Nilsson, Helsingborg

En av svensk fågelhobbys absolut största uppfödare och profiler har lämnat jordelivet. Alla som var med på ”den gamla goda tiden” för svensk fågelhobby under dess gyllene tids era, dvs. från 1950 talet fram till i början av 1970-talet har garanterat besökt Bertil Magnusson (BM) vid minst något tillfälle.

Ett besök hos BM vid denna tid var närmast ett obligatorium om man var seriöst intresserad av fågelhobbyn. Otaliga är de utfärdsbussar vid denna tid från olika fågelföreningar som besökte BM i hans hem i Kärrarp för att studera hans anläggning och duka upp med fikakorgen på hans gräsmatta mellan voljärerna. BM var vid denna tid en mycket stor kanon inom fågelhobbyn med en stor fin uppfödning anläggning, främst innehållande australiska parakiter och i början av 60-talet fanns även alla arter inom fågelhobbyn av Agapornissläktet representerade i voljärerna. Australiska parakiter av alla slag var vid denna tid definitivt högsta modet inom fågelhobbyn. Men BM släppte aldrig helt intresset för de små fröätande fåglarna utan det fanns alltid en planterad voljär med småfåglar under de här åren.

Personligen minns jag mycket tydligt mitt första besök hos BM 1960 och hur imponerad jag blev av hans stora uppfödning anläggning. Det var två långa längor med såväl inne som utevoljärer

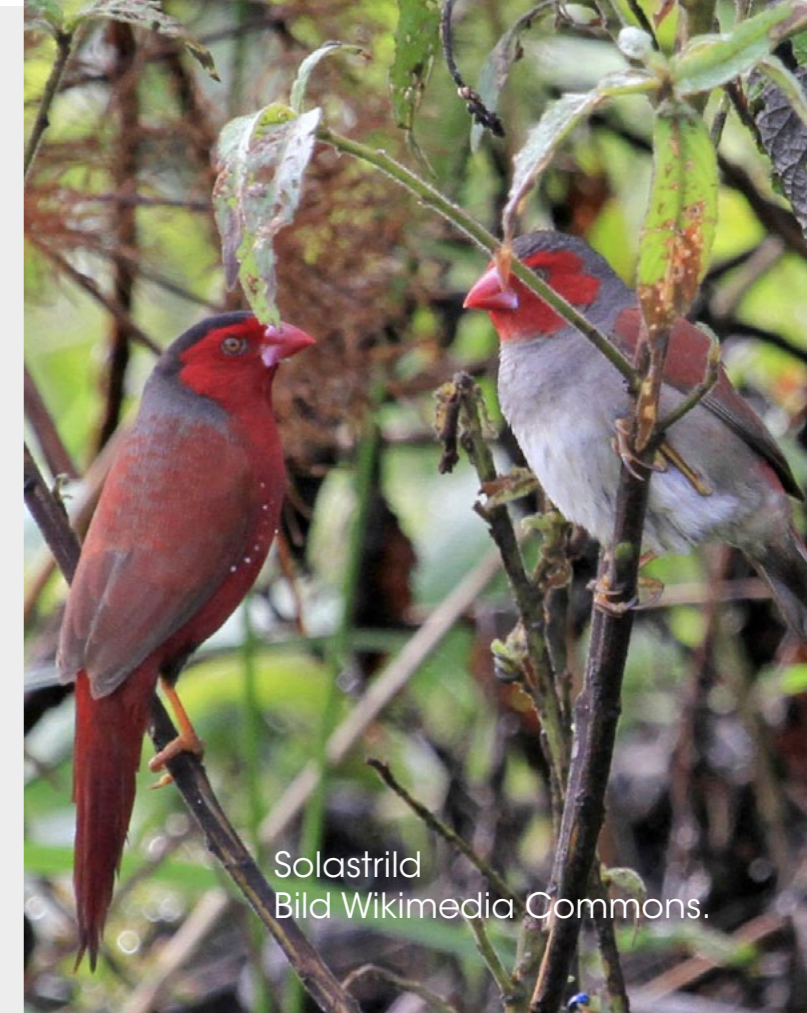
Indigofink Bild Dan Pancamo CC BY-SA 2.0

som inramade gräsmattan. Det här var vid en tidpunkt när många inom fågelhobbyn endast hade tillgång till burar till sina fåglar. De som hade turen att ha tillgång till voljärer vid den här tiden hade

i bästa fall en eller två mindre voljärer till sitt förfogande. Längre fram tillkom ytterligare en länga hos BM med både ute och innevoljärer, så uppfödning anläggningen hos BM bildade ett U runt gräsmattan.

Som lantbrukare till professionen hade BM stor kunskap om uppfödning av såväl lantbruksdjur som fåglar i olika storlekar. Längre fram drev BM ett traditionellt lantbruk med både mjölkkor och svin innan han vid mitten av 1980-talet var tvungen att lämna över lantbruket till en släkting på grund av hälsoskäl. I yngre dagar var BM en stor uppfödare av utställningsdvärghöns och så sent som på 1990-talet ställde han ut dvärgsilkeshöns vid några tillfällen. Burfåglar slutade BM med för ca 20 år sedan och på slutet det var det endast fröätande småfåglar kvar i hans voljärer och de här fåglarna huserade i ett stort garage med tillhörande utevoljärer. Den stora uppfödning anläggningen var blott ett minne.

BM:s var ju som sagt i inledningen en mycket stor uppfödare och det märks inte minst i Svensk Fågelhobbys första uppfödning register. I det här registret finns BM registrerad för 24 svenska första uppfödningar, fem stycken i den tropiska sektionen, tre stycken i sektionen för vaktlar och duvor samt 16 stycken bland papegojor och parakiter. Bland BM:s första uppfödningar kan nämnas indigofink, vitbukad solastrild, indisk regnvaktel, svartkindad dvärgpapegoja, praktrosella, pennantrosella, för att nämna några arter. Personligen är min åsikt att BM nästan säkert är den förste i Sverige som införde den idag så otro-

Solastrild Bild Wikimedia Commons.

ligt vanliga vita nymfkakaduan. Numera kallad lutino nymfkakadua.

En böckernas man var BM verkligen inte utan en praktiker i dess bästa betydelse, men så hade han också fått träning i odling och uppfödning sen småbarnsåldern i föräldrahemmet. BM hade också mycket bestämda åsikter när det gällde fåglar i allmänhet och inte minst när det handlade om uppfödning av fåglar. Kommentarer som BM levererade till besökande genom åren rörande fågelhobbyn är många och obetalbara. Som en stor kändis inom den tidiga fågelhobbyn fick BM också en del benämningar. De mer kända är ”Kärrebergarn”, ”Bonnen” eller ”Kobonnen”. De här namnen användes absolut inte som något nedsättande eller negativt om BM utan snarare som tilltalsnamn för en stor kändis inom dåtidens fågelhobbyn.

Allt i foderdjur till din hobby

-Till skandinaviens bästa priser

Frysta • Torkade • Levande

www.melorm.dk

Tørringvej 62 • Ildved • 7300 Jelling • tel: +45 22 64 52 51

ZooSajten
-Din ZooButik på nätet-

Ange rabattkod: *fågelhobby*

i kassan på ZooSajten så får du 10% rabatt på första köpet!
(Obs! gäller endast varor till ordinarie pris.)

Besök oss! Även lageravhämtning,
vi finns mellan Malmö, Svedala och Trelleborg.

Oss hittar du på

www.zoosajten.se

e-post: kontakta@zoosajten.se

- Leverans 1-2 dagar
- Frakt 69 kr / fraktfritt
- Sortiment för fåglar och andra husdjur

Europas bästa foder?

Produktexempel: Frö, pellets, äggfoder, holkar, bomaterial, frontgaller, skålar, vatten och foder automater, fågelleksaker i massor.

Uppfödare

Thomas Johansson

Uppfödning av Amasoner och Aror

Mob. 0725-25 03 25
epost: thomas@hagbloms.se

Håkan Ljungberg

Uppfödning av Pionuspapegojor

Mob. 0706-970 109
epost: Hakanljungberg66@gmail.com

Edsrosens Papegojor

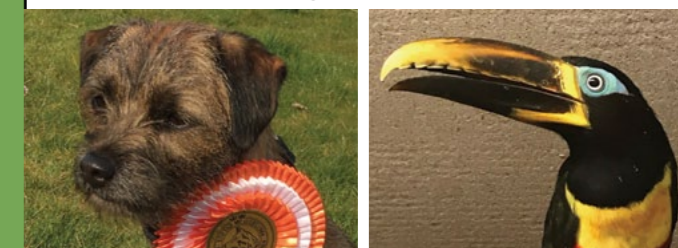
Uppfödning av Gulpannad Amason

www.papegojsidan.se
Ulf Zakariasson, Mob 0703-347875

Lars Collovin

Uppfödning av Arassarier.
Kennel Stormbreaker
Uppfödning av Borderterrier

Lars & Catarina Collovin
Smygehamn tel: 0704 384499

Ingemar Hammarström

Uppfödning av röd kardinal
(*Cardinalis cardinalis*) & andra
frukt- & insektsätare.

Ingemar Hammarström
Ljungskile, tel. 0730 566364

**Vi vill ha fler
uppfödarrannonser!**

Annonspris 350:-

Kontakta Lars Collovin
annons@fagelhobby.nu

Allvitamin

Vårt sortiment av vitaminer finns
att köpa i fackhandeln.

Besök din zoo-butik!

produktinformation www.vitamixhb.se

Har du långt till en zoobutik kan du
beställa direkt på info@vitamixhb.se

FRANKS ZOOFOR

Vi tillverkar och är specialister på
foderblandningar för burfåglar,
duvor, vildfåglar och gnagare.
Vi har ca: 25 egentillverkade
foderblandningar.
Vi kan även skräddarsy en
blandning enligt önskemål.

VÄLKOMMEN TILL VÅR SMÅDJURMARKNAD!

Första söndagen i maj och första söndagen i oktober kl. 09.00 -12.00 kan ni komma och
köpa/sälja/byta fåglar och andra smådjur . Butiken på gården är extra öppen dessa dagar.
Marknaden besöks av ca 1200-1500 personer varje gång, så väl djurfantaster som förstagångsköpare.

Tel. 0415-440 57 - Mob.070-620 57 13 - www.frankzoofor.se

Adress: Brunslöv 1188, 242 97 Hörby

AB Humlemölla Kvarn

Häsfoder, fågelfrö och andra tillbehör till djur.
Svenskt kvalitetspellets för avhämtning
eller leverans. Även pellets i lösvikt.

SCANDBIO

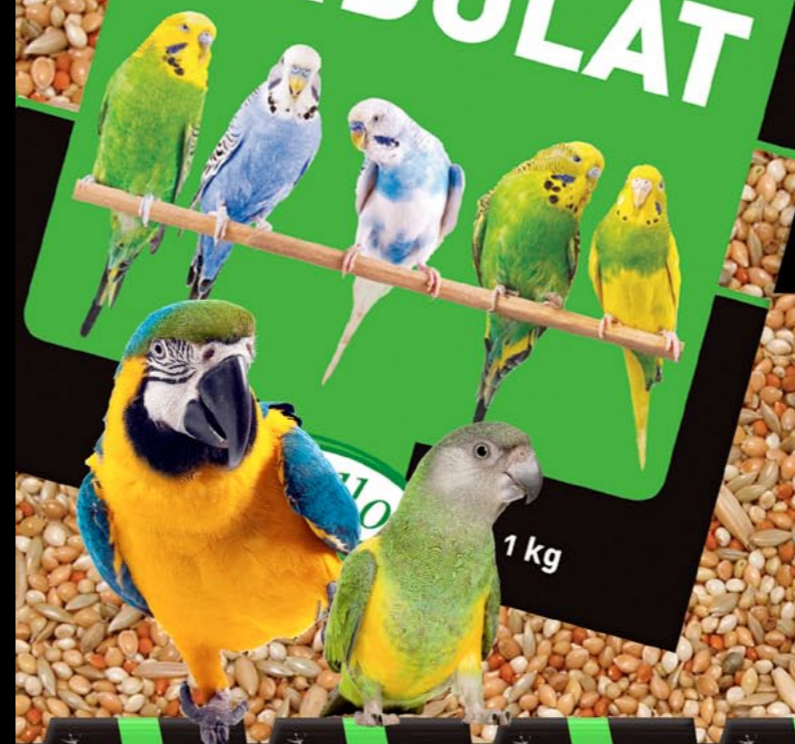
Humlemöllavägen 96, Åstorp
Tel. 042-500 58, 042-503 88

Bello

*Noga utvalda och
kontrollerade fröer,
förpackade i Sverige!*

Fröblandning
UNDULAT

1 kg

Fröblandning
PARAKIT

Fröblandning
**DVÄRG-
PAPEGOJA**

Fröblandning
KANARIER

Fröblandning
UNDULAT

Fröblandning
PAPEGOJA

Fröblandning
PARAKIT

Fröblandning
**DVÄRG-
PAPEGOJA**

imazo ab

Säljs i väl sorterade zoobutiker i Norden.

www.imazo.se

Din kompletta reklamleverantör inom Tryck / Print och Dekor

“vi trycker på allt och lite till!”
“från idé till färdig produkt”

Besök vår webbplats www.uzreklam.se

Storformatprintning
Affärstrycksaker
Fordonsfoliering
Laserprintning
Dekor & Expo
Digitaltryck
Promotion
Textiltryck

UZ Reklam

Ring oss på telefon:
0534-613 50

Vi trycker Fågelhobby

Föreningar med medlemstidning, välkommen till oss

Tryck är mycket mer än bara färg på papper. Vi hjälper dig med hela processen eller enbart valda delar. Allt för att du ska göra intryck på din omgivning.

Rådgivning · Formgivning · Tryck

www.itgrafiska.se